

Cançó de les Llúcies i els Nicolaus

Sant Esteve Sesrovires

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat

Coordenades:

Latitud: 41.49337

Longitud: 1.87402

UTM Est (X): 406012

UTM Nord (Y): 4594140

Classificació

Número de fitxa 08208-66

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Música i dansa

Estil / època: Contemporani Popular

Segle XX

Estat de conservació Dolent

Notes de conservació: Actualment ja no es canta

Protecció Inexistent

Accés Fàcil

Ús actual: Lúdic

Titularitat Pública

Autoria de la fitxa Manuel Julià i Macias / Margarita Costa Trost

Data de registre de la fitxa: ds., 30/10/2010 - 02:00

Descripció

Es canta el dia 6 de desembre i el 13 de desembre. La cançó de Les Llúcies es canta el dia 13 de desembre. La tradició marca que per Santa Llúcia, el dia 13 de desembre, les nenes del poble surten a cantar per tots els carrers cançons tradicionals catalanes. L'objectiu d'aquesta capta infantil és omplir el cistell de productes

alimentaris per poder fer després l'esmorzar. Quan han cantat les cançons, els oients han de fer cas a la petició que porta aquesta darrera: "Santa Llúcia la Bisbal, tretze dies per Nadal, si voleu que canti més, poseu figues i diners". Les petites cantaires es coneixen amb el nom de les Llúcies o Llucietes. La cançó dels Nicolaus es canta el dia 6 de desembre. Una de les característiques més destacades de la Diada de Sant Nicolau són els captiris o captes realitzats pels infants anomenats popularment "Nicolauets", "Nicolaus" o "Micolaus". Acompanyats pels seus professors i familiars, els nens recorren el poble casa per casa botiga per botiga, cantant tot tipus de cançons tradicionals. La comitiva, al igual que les llucietes, recull el que la gent els dóna amb uns grans cistells de vímet i amb tots els queviures (dolços, begudes, fruites, fruits secs) i els diners que arpleguen, fan un gran àpat. En alguns pobles els nens van armats amb sabres i espases de fusta, doncs sembla que antigament, aquest dia els infants tenien llicència per empaitar i matar els galls que es trobessin pel camí, un costum que avui s'ha transformat en la presència d'un gall de cartró, i que evidencia que, tal i com resa la cançó "Ara ve Nadal, matarem el gall".

Observacions:

A Sant Esteve Sesrovires es va celebrar la Cançó de les Llúcies i els Nicolaus fins l'any 1989. Els nens i les nenes d'entre 7 i 8 anys, en grupets, cantaven al matí pels carrers del poble, realitzant la corresponent capta i per la tarda anaven a pagès.

Història

En el "Cançoner de Joan Amades. Folklore de Catalunya", s'hi troba la cançó de "Sant Nicolau" i la cançó de "Captiri de santa Llúcia". Segons Joan Amades, el captiri de sant Nicolau és comú a molts pobles europeus i potser respon al començament de la hivernada. Segons Amades, els infants feien colles presidides pel més gran, que anava disfressat de Sant Nicolau, a tall de bisbe, amb mitra i mantell de paper i amb una gaiata com a crossa. La resta van amb coves i cistells per posar-hi allò que els donen. Sant Nicolau és el patró dels nois, segons a on precisament dels que van a estudi, i en altres llocs només dels qui aprenien llatí. Les cançons solen estar formades per un enfilall de corrandes infantils especials de captiri. Aquest captiri està més estès per la Catalunya Vella que per la Nova. Segons Joan Amades, el captiri de les Llúcies es propi de nenes i segons marca la tradició de les que van a costura (antigament hi anaven quasi totes les nenes), que tenen a Santa Llúcia per patrona perquè els guardi la vista. La nena més grandeta va vestida com de santa Llúcia, amb corona, faixa i matell blanc, i a voltes tota enjoiada amb joies dels pares i àdhuc manllavades. Duu a la mà un platet amb dos ulls pintats per rebre les almoines en diners. Les altres cantaires reben el qualificatiu de "cardenales", i van tan mudadetes com poden. Una duu un cistelló per posar-hi els donatius en fruita i d'altres menjars, i una altra un cantiret d'aram per a posar-hi l'oli que els donen destinat a fer cremar la llàntia de la santa. Abans de sortir a captar, en alguns indrets fan dir una missa a santa Llúcia, a la qual assisteixen les "llucietes" i canten els goigs. Aquest captiri està, segons Amades, poc estès: només ens és conegut al Baix Llobregat i al Penedès.

Bibliografia

AMADES, Joan. (Primera edició 1951) Folklore de Catalunya. Cançoner. Editorial Selecta. Biblioteca Perenne.